

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego mają na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka.

Prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje rodzicom dziecka, jednemu z rodziców dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka oraz osobie uczącej się, jeżeli **dochód rodziny w przeliczeniu na osobę** albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**. W sytuacji, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli **dochód rodziny w przeliczeniu na osobę** nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Ponadto, przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych określają zasadę „**złotówki za złotówkę**” zgodnie z którą w przypadku, gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium dochodowego w przeliczeniu na osobę w rodzinie, (tj. kwotę **674 zł** lub **764 zł**.) pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej zgodnie z poniższymi wytycznymi:

W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, o której mowa wyżej, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują **w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.**

Z kolei **łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie** w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, **stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:**

- 1) zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
- 2) dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
- 3) dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, podzielonych przez 12.

W przypadku, gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z przepisami ustawy **jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia nie przysługują.**

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) **18 roku życia**, lub
- 2) w przypadku nauki w szkole do ukończenia przez dziecko **21 roku życia**, albo
- 3) do ukończenia przez dziecko **24 roku życia**, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje również tzw. **"osobie uczącej się"** w szkole lub szkole wyższej do czasu ukończenia przez nią 24 roku życia.

Osoba ucząca się - to osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;

124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;

135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej,
- 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko,
- 5) **osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka, chyba że:**
 - a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
 - b) ojciec dziecka jest nieznan,
 - c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
 - d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
 - e) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;”;
- 6) członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka:

Przysługuje do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Dodatek przysługuje jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. **Dodatek przysługuje jednorazowo w wysokości 1000,00 zł.**

Pozostawania pod opieką medyczną nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu dziecka lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego.

Dodatek przysługuje nie dłużej niż przez okres:

- 24 miesiący kalendarzowych;
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli rodzic bądź opiekun sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 72 miesiący kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie, niezależnie od liczby dzieci pozostających pod opieką. Kwotę dodatku przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego nie przysługuje jeżeli:

- 1) osoba bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- 2) osoba podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 3) dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno wychowawczym i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem;
- 4) w okresie urlopu wychowawczego osoba korzysta z zasiłku macierzyńskiego,
- 5) korzysta ze świadczenia rodzicielskiego.

3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

Przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, **jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne** na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ **drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznany albo powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.**

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych precyzują, że osoba samotnie wychowująca dziecko to: panna, kawaler, wdowa, wdowiec, osoba pozostająca w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osoba rozwiedziona, **chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem.**

Dodatek przysługuje w wysokości **193,00 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00 zł** na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności dodatek przysługuje w kwocie **273,00 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **546,00 zł** na wszystkie dzieci.

4. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

Przysługuje w wysokości **95,00 zł** miesięcznie na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka:

Przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności oraz powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje w wysokości 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

Dodatek przysługuje **raz w roku w wysokości 100,00 zł.** na dziecko, w związku z rozpoczęciem przez dziecko nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne.

7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki, od września do czerwca następnego roku kalendarzowego:

- a) w związku z zamieszkaniami przez dziecko w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. **Dodatek przysługuje w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko.**
- b) w związku z dojazdem dziecka z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej. **Dodatek przysługuje w wysokości 69,00 zł miesięcznie na dziecko.**